

תת"ע 1807/11/19 - מדינת ישראל נגד רובי בראשי

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 1807-11-19 מדינת ישראל נ' בראשי
בפני כבוד השופט, סגן הנשיא נאיל מהנא

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

רובי בראשי ע"י ב"כ עו"ד יגאל טמיר

הנאשם

הכרעת דין

מבוא

1. כנגד הנאשם הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה של נהיגה במהירות, בניגוד לתקנה 54(א) לתקנות התעבורה [נוסח חדש] תשכ"א - 1961.
2. על פי המתואר בכתב האישום, ביום 13.10.19, נהג הנאשם ברכב בכביש 1 (ק"מ 38) לכיוון מערב, בדרך שאינה עירונית, עם שטח הפרדה בנוי, במהירות של 146 קמ"ש העולה על המהירות של 90 קמ"ש המותרת במקום.
3. הנאשם כפר במהירות המיוחסת לו, במהירות המותרת במקום, בתקינות מכשיר הממל"ז בו נמדדה המהירות ובמיומנות המפעיל. התיק נקבע לשמיעת הראיות בפניי.

הראיות

4. מטעם המאשימה העיד **רס"מ ויקטור רויטר**, השוטר אשר מדד את מהירות הנסיעה של הנאשם באמצעות מד מהירות לייזר (ממל"ז), וערך את ההזמנה לדין וכתב אישום (ת/1) (להלן: "**השוטר**" או "**המפעיל**"). השוטר העיד כי המהירות המותרת במקום הינה 90 קמ"ש מאחר ומדובר בכביש חד סטרי עם שטח הפרדה בנוי ואין שילוט המורה על מהירות אחרת. עוד העיד השוטר כי הוא בדק את המהירות המותרת במקום טרם ההפעלה והוגשו באמצעותו התעצ"ים בדבר תקינות מכשיר הממל"ז (ת/2);

5. מטעם הנאשם העידו: **גב' רעות בראשי**, אשתו של הנאשם שישבה במושב שליד הנהג, היא העידה כי היה עומס תנועה בכביש באותו המועד; **מר ישי טלאור**, מפקח על התעבורה באזור ירושלים והדרום מטעם משרד התחבורה. עד זה ערך תעודת עובד ציבור מיום 10.06.20 בצירוף צילום מפה.

דין והכרעה

6. נקודת המוצא באכיפת עבירת מהירות באמצעות ממל"ז היא שהתוצאות שמכשיר הלייזר מפיק עונות על מידת ההוכחה הנדרשת בפלילים, וכי ניתן לקבוע שהמכשיר הינו מכשיר מדידה אמין ומדויק בכפוף להפעלתו ע"י מפעיל מיומן, על פי הנחיות היצרן ולאחר ביצוע הבדיקות השגרתיות בטרם ההפעלה (ע"פ 4682/01 לוי נ' **מדינת ישראל**, פ"ד נח(1) 304).

7. בהקשר זה על המאשימה להוכיח 3 תנאים מצטברים לצורך הוכחת העבירה והם: תקינות המכשיר, כשירות ומיומנות המפעיל, אמינות המדידה ושמירה על כללי הפעלה המבטיחים מדידה תקינה (ראו: ע"פ 5345/90 בראונשטיין נ' **מדינת ישראל** פ"ד מו(5) 40).

נעבור עתה לניתוח הראיות לגבי כל אחד מהרכיבים הנ"ל.

תקינות המכשיר

8. נפסק כי מכשיר הממל"ז הינו מכשיר אמין ומדויק בכפוף להפעלתו על ידי מפעיל מיומן ועל פי הנחיות היצרן (ראו: ע"פ 7093/10 **מדינת ישראל נ' דריזין** (פורסם בנבו, 01.07.12) (להלן: "**פס"ד דריזין**").

9. הנחיות היצרן מחייבות לבדוק את המכשיר בכל פעם מחדש בטרם הפעלתו. בדיקה זו כוללת: (א) בדיקה עצמית של כל מכלולי המכשיר; (ב) בדיקת תקינותן של הקריאות המתקבלות על לוח התצוגה; (ג) בדיקת קיומו של תיאום אופקי ואנכי בין נקודת ההצבעה האדומה לקרן הלייזר; (ד) "בדיקת כיוול" שמטרתה לוודא כי טווח המכשיר ותזמונו מדויקים, ושהוא מסוגל למדוד מהירות של כלי רכב נעים; ו-(ה) שמירה על קו ראייה נקי ועל כוונת הקרן לאזור לוחית הזיהוי של הרכב לאורך כל המדידה.

10. מהמסמך (ת/1) שנערך על ידי השוטר עולה כי בוצעו כל הבדיקות הנדרשות. בנסיבות אלה, אני קובע כי התקיימו התנאים המוקדמים הנדרשים לקביעת אמינות תוצאת המכשיר.

11. ביחס לתקינות המכשיר בעת הפעלתו, הרי השוטר מילא את פרטי הבדיקות שנערכו על ידו בגוף הדוח, שם ציין כי בוצעו על ידו בדיקות תקינות בתחילת המשמרת ובסיום המשמרת. תוצאות בדיקות התקינות צוינו אף הן בגוף המסמך. בנסיבות אלה, אין צורך בצירוף יומן ההפעלה לחומר הראיות, שכן ככל שרצה הסניגור היה עליו לעתור לכך במפורש (ראו: עפ"ת 57240-07-13 **יניב חי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 08.12.13)).

נקבע לא אחת בפסיקה כי היות שבדוחות התנועה, המתייחסים לעבירות מהירות, אשר נמדדו באמצעות ממל"ז, קיים פרק מיוחד, המתייחס לבדיקות תקינות ההפעלה ומהימנות המדידה, אין צורך באמת, בהצגתו של יומן ההפעלה על דרך השגרה.

12. בדיקת התיאום, נערכה בתחילתה ובסיומה של המשמרת, כאשר מקום הבדיקה המצוין בדוח הוא "תחנת בית שמש" עמוד תאורה שמספרו 6/1.

לצורך בדיקת תיאום יש לבחור, על פי נוהל ההפעלה, עמוד עם קווים אופקיים ואנכיים, השוטר ציין כי הבדיקה נעשתה על ידו כמתחייב על פי הנוהל.

13. בעדותו בבית המשפט חזר השוטר וציין כי מדובר בעמוד שנמצא בכניסה לתחנת המשטרה וציין כי מדובר בעמוד "בצורת ריש" (עמ' 12, ש' 1-2) וכאשר נשאל אם זה עמוד קשת השיב "כן" (עמ' 12, ש' 3-4). ב"כ הנאשם טוען בסיכומיו כי צורת העמוד אינה בהתאם להוראות ההפעלה, ולהוכחת טענתו הגיש תמונות של העמוד. הנאשם לא הצליח להוכיח כי צורת העמוד הינה קשתית ולא בצורת ריש כפי שציין השוטר ואף עפ"י התמונות שצולמו על ידו נראה כי מדובר בעמוד בצורת ריש.

14. לפיכך אני דוחה את הטענה כי המכשיר לא היה תקין בעת ההפעלה ולטעמי המאשימה עמדה בנטל להוכיח כי ההפעלה בוצעה באמצעות מכשיר תקין.

מיומנות המפעיל

15. השוטר העיד כי הוא משרת במשטרה כ- 26 שנים בתפקיד סייר תנועה, והציג תעודת מפעיל ממל"ז מוסמך כשבע שנים לפני העבירה.

16. העובדה שהמפעיל העיד ברוב הגינותו כי הוא לא זוכר דבר מעבר לרשום בדו"ח אין בה בכדי להעיד על חוסר מיומנותו אלא ההפך מכך.

מדובר באירוע שארע זמן רב טרם מתן עדותו בביהמ"ש ונוכח הזמן שחלף והאירועים הרבים בהם משתתף השוטר במסגרת תפקידו, סביר כי הוא לא יזכור את פרטי האירוע במדויק.

יוער בהקשר זה כי התפתחה בפסיקה דוקטרינת "הקפאת הזיכרון" לפיה שוטר עורך את הדוחות ורושם את הדברים בזמן אמת על מנת שניתן יהיה בבוא העת להעיד עליהם ועדותו נופלת על פי רוב אל בין גדריו של כלל "הקפאת הזכירה בעבר" (ע"פ 869/81 שניר נגד מדינת ישראל (פורסם בנבו, 04.11.84)).

17. השוטר התבקש להשיב על השאלה מתי אכף פעם אחרונה באמצעות ממל"ז לפני מועד העבירה והשיב ברוב הגינותו כי הוא לא זוכר (עמ' 7, ש' 14-15). אין בתשובה זו בכדי להעיד על חוסר מיומנותו של המפעיל שכן אין מצופה ממנו לזכור בעל פה מתי ביצע אכיפה באמצעות מכשיר הממל"ז.

18. עיינתי בנספח ב' שצורף לדוח (ת/1) והשוטר נחקר ארוכות לגבי כל הבדיקות שביצע טרם האכיפה וכן לגבי הבדיקות שביצע במהלך המדידה עצמה והגעתי למסקנה כי מדובר במפעיל מיומן שביצע את כל הבדיקות כנדרש.

19. השוטר נשאל לגבי המהירות המותרת במקום לפני שנת 2017, ועל העובדה כי היו מוצבים במקום תמרורים המורים על מהירות של 110 קמ"ש, אולם הוא לא ידע להשיב על כך. אין בכך לטעמי כדי להעלות או להוריד והעיקר לענייננו שהוא בדק ובחן את המהירות המותרת במועד האכיפה והעובדה שהוא אינו זוכר מה הייתה המהירות המותרת כשנתיים לפני האירוע אין בה בכדי להעיד על חוסר

מיומנותו.

אכן בטופס ההזמנה לדין נרשם בדו"ח תחת הכותרת "נסיבות המקרה" כי המהירות המותרת במקום היא 0 קמ"ש. השוטר העיד כי מדובר בטעות דפוס שנפלה בדוח, וכי אמר לתובע על הטעות לפני הדין. אדגיש כי אכן השתכנעתי שמדובר בטעות דפוס שכן מעבר לכך השוטר ציין בחלק הראשון של הדוח כי המהירות המותרת במקום היא 90 קמ"ש. ב"כ הנאשם ציין בסיכומיו כי יש בכך כדי להצביע על חוסר מיומנותו של השוטר. די לטעמי בהסבר שניתן על ידי השוטר וכי אין ספק שמדובר בטעות דפוס שאין לזקוף לחובתו של השוטר.

20. ב"כ הנאשם טען בסיכומיו לעניין מיומנות המפעיל כי הוא לא יכול היה להציג מסמך או אסמכתא לכך שנקודת ההפעלה הינה עמדה מאושרת. בעניין זה אציין כי המפעיל העיד בפניי כי מדובר בנקודה מאושרת (עמ' 9, ש' 31) ודבריו לא נסתרו. לעניין זה אציין כי התנהלות ההגנה בעיניי הינה תמוהה. הרי ב"כ הנאשם פנה לתביעה בבקשה לקבלת חומר ראיות משלים בדבר אישור העמדה, אולם בקשתו נענתה ע"י המאשימה בשלילה מאחר ואין מדובר לטענתה בחומר חקירה רלבנטי. לפיכך, היה על הנאשם להגיש בקשה לקבלת חומר חקירה בהתאם לסעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי ומשלא עשה כן אין כעת לזקוף את הדבר לחובת המאשימה. לא מצאתי כי יש להטיל דופי בדברי המפעיל שמדובר בנקודה מאושרת.

21. **בנסיבות אלה, שוכנעתי כי המדידה בוצעה על ידי מפעיל מיומן.**

זיהוי הרכב הנמדד

22. לאחר שבחנתי את הראיות ושמעתי את העדים בפניי שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר כי העבירה בוצעה על ידי הנאשם ואני דוחה טענותיו לגבי אמינות גרסת השוטר לגבי זיהוי הרכב.

23. אין דיי בהעלאת השערות תיאורטיות בדבר קיומה של טעות בזיהוי כדי להוכיח כי השוטר טעה. על ההגנה להניח תשתית ראייתית לביסוס טענה זו אולם בענייננו הדבר לא נעשה.

24. השוטר פירט בפרק "נסיבות המקרה" שבכתב האישום כיצד הבחין ברכב הנאשם, כיצד כיוון את המכשיר לרכבו ומדד את מהירות נסיעתו. בנוסף, השוטר ציין כיצד עצר את הנאשם תוך שמירת קשר עין רצוף עם רכבו.

25. השוטר ציין כי היה בניידת מונעת שעמדה סטטי באזור שער הגיא והפעיל ממל"ז ממושב הנהג עם דלת פתוחה, באור יום, ראות טובה ומזג אויר נאה. השוטר ציין כי במקום ההפעלה שלושה נתיבים עם שטח הפרדה בנוי, וכי בדק טרם ההפעלה שאין שילוט מהירות ולכן המהירות המותרת היא 90 קמ"ש על פי ברירת המחדל. עוד ציין השוטר כי הוא ראה את רכב הנאשם בודד בכיוון נסיעתו על הנתיב השלישי, מגיע לכיוונו ולאחר שלזר למרכז חזית הרכב נשמע צליל מדידה והמהירות שהוצגה היא 151 קמ"ש. השוטר ציין כי הוא ליווה את הרכב בקשר עין רצוף מנקודת ההפעלה עד לעצירתו.

26. השוטר נחקר ארוכות לעניין העובדה כי הוא ציין בדו"ח שבמהלך הנסיעה אחרי רכב הנאשם עד לעצירתו בוצעה עקיפה, והוא הסביר בעדותו בפניי כי "עקפנו" הכוונה שהוא ורכב המטרה עקפו שני רכבים במהלך הנסיעה (עמ' 7, ש' 24-25); והסביר כי אמנם רכב המטרה בעת המדידה היה בנתיב

השמאלי אולם, העקיפה הייתה במהלך הנסיעה עד העצירה קרי; לאחר המדידה.

".... בזמן המדידה רכב המטרה היה בנתיב שלישי ליוניי אותו עד לנקודת ההפעלה, לאחר שהיה במקביל אלי יצאתי אחריו. עד למקום העצירה עקפנו 2 רכבים" (עמ' 7, ש' 32-33); ובהמשך: "התקדם ל- 2 רכבים עקף אותם ואז עצרתי אותו" (עמ' 8, ש' 8-9).

27. עולה מראיות אלה כי על מנת להבטיח את אמינות ההפעלה ותקינות הבדיקה הקפיד השוטף על כל התנאים הנדרשים כפי שציין בת/1 ובכללם גם שמירה על קשר עין רצוף עם רכב המטרה עד לעצירתו.

28. לאור האמור, שוכנעתי מעבר לכל ספק סביר כי העבירה בוצעה על ידי הנאשם וכי לא נפלה טעות בזיהוי.

מהירות הסף במקום האכיפה

29. הנאשם הועמד לדין בגין עבירה של נהיגה בדרך שאינה עירונית עם שטח הפרדה בנוי בה מותרת מהירות מרבית 90 קמ"ש, במהירות של 146 קמ"ש.

30. תקנה 54(א) לתקנות התעבורה קובעת כי לא ינהג אדם ברכב במהירות העולה על הקבוע בטבלה - ולענין דרך שאינה עירונית עם שטח הפרדה בנוי נקבע כי המהירות המירבית הינה 90 קמ"ש.

31. תקנה 54(ה1) קובעת כי רשות התימור המרכזית רשאית לקבוע בקטע דרך מהירות מרבית מותרת שונה מן האמור בתקנת משנה (א)(2), ובלבד שבדרך שאינה עירונית ושאין בה דרך מהירה- 100 קמ"ש ובדרך כאמור בת שני נתיבים לכל כיוון נסיעה עם שטח הפרדה בנוי - 110 קמ"ש.

32. הנאשם בעניינו טוען כי קטע האכיפה הוגדר כ-"דרך מהירה", דהיינו שהמהירות המירבית המותרת במקום הינה 110 קמ"ש וכי שינוי המהירות והפיכתה של "דרך מהירה" ל-"דרך שאינה עירונית" אינו חוקי ונעשה שלא כדין ולכן לא ניתן לטענתו להסתמך עליו.

33. הנאשם קרא לעדות את מר ישי טלאור מרשות התמור המרכזית. העד נשאל לגבי סוג הדרך והסביר כי כביש 1 מאז ומתמיד כפי שהוגדר ברמה הסטטוטורית הינו - "דרך בינעירונית" בין תל אביב לירושלים. אם הדרך שונתה לדרך מהירה זה נעשה על פי התמורים.

34. העד ציין כי ביום 04.02.18 הוא אישר וחתם על הסדר תנועה חדש לפיו בוטלה "דרך מהירה" ונקבעה מהירות מירבית של 90 קמ"ש על פי הקבוע בתקנות לגבי דרך שאינה עירונית עם שטח הפרדה בנוי. העד הוסיף והסביר כי מדובר בהסדר שהועבר אליו על ידי רשות תמור מקומית "אותי החתימו ואישרתי כרשות תמור מרכזית על מה שרשות תמור מקומית חתומה" (עמ' 21, ש' 9-10); ובהמשך: "כשיש 2 רשויות הרשות תמור מקומית מאשרת ושולחת למרכזית. יותר מזה אם אני מקבל תוכניות וחותר בודק שאכן רשות התמור המקומית חתמה" (עמ' 24, ש' 11-15).

35. העד ציין כי הסדר זה נעשה נוכח השינויים שנעשו בכביש 1 שבעקבותיהם נבחנה המהירות

המירבית המותרת ע"י מומחים לדבר ומטעמים בטיחותיים הם המליצו על הפחתת המהירות ל 90 קמ"ש.

36. העד הסביר כי "מאחר שהרחיבו את כביש 1 בין שער הגיא לירושלים ל- 3 נתיבים ראינו לנכון להרחיב גם את הקטע המערבי יותר ולצורך זה הוספנו נתיב משער הגיא למערב. שיהיה איזון ולהגדלת הקיבולת. הוספת הנתיב היתה על חשבון צמצום שוליים שמאלי וימני. על כן כיוון שיש צמצום בשוליים הוחלט על ידי להוריד את המהירות שהכביש לא יהיה כביש מהיר, להוריד תמרורים של "כביש מהיר" ולהוריד את המהירות ל- 90 קמ"ש, כך גם אישרתי במפה מהירות מקסימלית מותרת 90 קמ"ש" (עמ' 20, ש' 12-20).

37. העד לא הביא פרוטוקולים המעידים על דיון כלשהו שנערך טרם ההחלטה הנ"ל אולם הסביר כי "אין פרוטוקול. כי לא עובדים עם פרוטוקולים אלא עם חתימה על תוכנית" (עמ' 21, ש' 24-28).

38. העד הפנה למפה שהוגשה על ידו באמצעות תעודת עובד ציבור לפיה הוא חתום על כך שהתמרור של "דרך מהירה" יוסר וזאת ביום 04.02.18. העד נחקר ארוכות בשאלה האם התמרורים הוסרו בפועל והשיב כי אנשי הרשות המקומית הם האחראים על הסרת התמרורים (עמ' 25, ש' 25, ש' 1-2).

39. אציין כי לא נטען על ידי הנאשם כי היה במקום תמרור המורה על "דרך מהירה", ההפך הוא הנכון הנאשם עצמו נשאל באיזו מהירות נסע והוא השיב כי נסע במהירות המותרת 90 קמ"ש "מהירות מותרת. זה היה 90 קמ"ש" (עמ' 14, ש' 18-19).

40. בחקירתו החוזרת כאשר נשאל "אמרת שאתה נוסע כמה פעמים בשבוע בציר הזה מה אתה רואה" השיב: "מכמונות מהירות" ולאחר מכן כאשר נשאל "איך זה מתקשר לזה שאתה אומר שנסעת 90 ולא יותר" והשיב: "כי יודע שיש מישהו שם שבודק אותך" (עמ' 16, ש' 4-7). מתשובה זו ניתן להבין כי הנאשם לא ראה תמרורים של "דרך מהירה" וכי הוא הקפיד לכאורה על המהירות המותרת שהיא 90 קמ"ש.

41. בנסיבות אלה אני קובע כי המהירות המירבית המותרת במקום הינה בהתאם לברירת המחדל הקבועה בתקנות, ולא עפ"י שלטים, ובשים לב שמדובר בדרך שאינה ערונית עם שטח הפרדה בנוי - המהירות המירבית המותרת הינה 90 קמ"ש.

42. אני דוחה טענות הנאשם ביחס לשינוי הזמני שכן לא עלה כל ספק ביחס למהירות המירבית המותרת, נהפוכו, דברי העד מטעם הנאשם חיזקו את העובדה שמהירות הנסיעה המירבית הינה עפ"י התקנות - קרי 90 קמ"ש. תמוה בעיניי מדוע הנאשם מניח כי מדובר "בדרך מהירה" כאשר אין הוא טוען לשלט המורה על מהירות זו, והתבססותו על כך שמדובר באישור זמני להפחתת המהירות שלטענתו בוטל, אין לה על מה לסמוך ולכן אני דוחה אותה.

43. הנאשם לא הצליח לעורר ספק סביר ביחס לאשמה המיוחסת לו בכתב האישום. לפיכך, לא התעורר בליבי ספק שמא נפל פגם באופן הבדיקה או כי קיימת טעות לגבי זיהוי הרכב.

44. כבר נפסק כי ספק סביר המצדיק זיכוי הוא ספק המותר, על פי מבחני שכל ישר, הגיון וניסיון חיים, שאלה אמיתית באשר לאשמת הנאשם. ויפים לענייננו דברי כב' השופטת פורקצ'יה בע"פ 6295/05 וקנין נ' מ"י (פורסם בנבו, 25.01.07) "לא כל ספק שהוא, ויהא המרוחק ביותר והדמיוני ביותר, עונה למבחן זה. לצורך כך, על ספק להעלות תהייה אמיתית ביחס לאשמתו של הנאשם, על רקע מכלול הראיות הקיים נגדו". לפיכך, לשם זיכוי נדרש ספק בעל ממשות, שסבירותו עומדת במבחן המציאות, ואין הוא רק ספקולציה חסרת עיגון בהגיון ובהוויות החיים.

45. בנסיבות אלה, אני קובע כי המאשימה הצליחה להוכיח את האשמה המיוחסת לנאשם מעבר לספק סביר.

סוף דבר

אני מרשיע את הנאשם בעבירה המיוחסת לו בכתב האישום

ניתנה היום, ה' ניסן תשפ"א, 18 מרץ 2021, במעמד הצדדים